

Zingen in alle talen

Niet alle activiteiten met betrekking tot het positief omgaan met talige diversiteit hoeven in een taalles.

Werken met [talige repertoires](#) kan ook tijdens een muzikaal moment!¹

Doel:

- Kennismaken met de talige diversiteit als kenmerk van de eigen klas, de school en de maatschappelijke omgeving.
- Plezier beleven aan het spelen met talen.
- Waarderen van verschillende thuistalen.
- Muzikaal-ritmisch-intelligente kinderen aanspreken (Matchen).

Waarom zingen?

Sommige leerkrachten zien zingen louter als een tussendoortje, een breekmoment tussen twee lessen. In het slechtste geval, als leerkrachten niet goed of graag zingen, zien ze zingen als een noodzakelijk kwaad. Los van iemands vocale kwaliteiten is dit doodjammer. Het betekent immers dat je één van de acht intelligenties onbenut laat en de kracht van het muzikale ontkent.

In elke klas zitten muzikaal-ritmische kinderen. Ze zingen vaak, neuriën voortdurend en hebben vaak meteen het ritme van een lied of de kadans van de taal beet. Deze kinderen leren heel gemakkelijk als je leerstof 'verpakt' in een liedje of koppelt aan een talig ritme. Je creëert zo een soort 'kapstok' waar ze een bepaald stuk leerstof aan ophangen.

Als je de kinderen zelf de ruimte geeft om die koppeling te maken, versterk je de kapstok tot een heuse ophangbrug. Je creëert een kans tot groter eigenaarschap van de leerstof. Het is niet zomaar een lied. Het is ons lied!

Ten slotte wijzen we je er graag op dat muziek dieren kan bezweren, dat liedjes alzheimer-patiënten uit hun isolement haalt en dat je zelf aan het huilen gaat bij het horen van deze of gene stem. Het is deze kracht dat we willen koppelen aan talige diversiteit.

¹ Afbeelding: <http://overonderwijs.blogspot.be/2012/12/qr-in-de-klas.html>

We zetten enkele bestaande activiteiten op een rijtje

- **Broeder Jacob** in verschillende talen vind je in de lesfiche 'Broeder Jakob' (p. 35-42).²
Bekijk ook de lesfiche 'Broeder Jacob' (p. 11-13.)³
- **Nog meer noten op onze zang** is een lesfiche over verjaardags- en wiegeliëdjes in verschillende talen. (p. 14-15.)⁴
- De lesfiche **lene miene mutte** gaat over aftelrijmpjes in verschillende talen. Je vindt er 'lene miene mutte' in het Engels, Frans, Duits en Hongaars. (p. 23-26.)⁵
- In **Van kop tot teen** op muziek leren de leerlingen het liedje 'Hoofd, schouders, knie en teen' en trachten daarna het liedje in hun eigen taal te zingen. Ze brengen het liedje voor de klas. De andere leerlingen proberen mee te zingen. Ook Nederlandstalige kinderen kunnen een nieuwe versie maken. Dit kan bijvoorbeeld door nieuwe woorden te verzinnen door de klinkers in de woorden te vervangen. (p. 45-46.)⁶
- In **het complete MI-boek** vind je een beschrijving van de werkvorm 'leerlied'. Via deze werkwijze koppelen de leerkracht en de kinderen een stuk leerstof aan een bekend kinderdeuntje. In het beste geval schrijven de leerlingen zelf de tekst. Zo kennen we intussen het even-oneven lied, het priemgetallenlied, ...
- In **Leg jij ook je zakdoek neer?** luisteren de kinderen ook naar het liedje 'Zakdoekje leggen' in het Frans! Ze ontdekken dat er daar helemaal geen zakdoek wordt neergelegd. De kinderen krijgen ook de opdracht om thuis na te vragen of dit of gelijkaardige liedjes ook in hun thuistaal bestaan. Zie *Thuis spreek ik ook!*, Regionaal Integratiecentrum Foyer Brussel, p. 47-48.
- Voor **het luisterboek Ninna Oh** gingen Bas Bogaerts en Eva Schampaert op zoek naar de mooiste slaapliedjes in de landen rond de Middellandse Zee. Ninnah Oh zijn de eerste woorden van het eerste liedje dat ze opnamen op hun maandenlange zoektocht. Gewapend met opnamemateriaal en een camera legden ze twaalfduizend kilometer af op twee motoren. Overall stelden ze één eenvoudige vraag: "Kent u nog een slaaplied en wilt u het zingen voor

² Zie Jonckheere, S., H. De Doncker en H. De Smedt (2009). *Talen op een kier. Talensensibilisering in het basisonderwijs*. Mechelen: Plantyn.

³ Zie *Thuis spreek ik ook!*, Regionaal Integratiecentrum Foyer Brussel.

⁴ Zie *Thuis spreek ik ook!*, Regionaal Integratiecentrum Foyer Brussel.

⁵ Zie *Thuis spreek ik ook!*, Regionaal Integratiecentrum Foyer Brussel.

⁶ Zie *Thuis spreek ik ook!*, Regionaal Integratiecentrum Foyer Brussel.

ons?" De opnames van deze liedjes waren een inspiratiebron voor muzikanten van bij ons. Op de cd hoor je de originele versie van de slaapliedjes en de bewerking ervan door bekende muzikanten. In het boek lees je de originele teksten, de vertaling en kleine anekdotes over hoe en waar de liedjes gevonden werden. Een leuk idee is om ook ouders een slaapliedje te laten inzingen op cd!

Meer info over dit luisterboek kan je verkrijgen via deze link: <http://www.lannoo.be/content/lannoo/wbnl/listview/1/index.jsp?titelcode=22424&fondsnummer=9>

- Op de website <http://www.laukart.de> vind je liedjes in 25 talen. Je vindt er ook liedjes die in het Nederlands en in andere talen bestaan!

Bronnen

- Jonckheere, S., H. De Doncker en H. De Smedt (2009). [*Talen op een kier. Talensensibilisering in het basisonderwijs.*](#) Mechelen: Plantyn.
- *Thuis spreek ik ook!*, Regionaal Integratiecentrum Foyer Brussel.